

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Kateřinou Peroutkovou ve věci

žalobce: **X. X. X.**, narozený dne X
bytem X
zastoupený advokátem Mgr. Petrem Václavkem
sídlem Opletalova 1417/25, 110 00 Praha 1

proti

žalovanému: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**
sídlem Olšanská 2, P.O. Box 78, 130 51 Praha 3

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 8. 2022, č.j. CPR-21735-3/ČJ-2022-930310-V249

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

- 1. Žalobce se žalobou podanou Městskému soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí ze dne 18. 8. 2022 č.j. CPR-21735-3/ČJ-2022-930310-V249 (dále jen „napadené rozhodnutí“) Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie (dále jen „žalovaný“), jímž bylo podle ust. § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

předpisů (dále jen „správní řád“) zamítnuto odvolání žalobce a bylo potvrzeno rozhodnutí ze dne 30. 5. 2022 č.j. KRPA-179529-11/ČJ-2022-000022-50 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“) vydané Policií České republiky, Krajským ředitelstvím policie hl. m. Prahy, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „správní orgán I. stupně“).

2. Prvostupňovým rozhodnutím byla žalobci uložena podle ust. § 50a odst. 2 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) povinnost opustit území členských států Evropské unie, podle ust. § 50a odst. 3 téhož zákona byla žalobci stanovena doba k vycestování z území členských států Evropské unie nejpozději do 60 dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí, dále byla žalobci uložena povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

II. Obsah žaloby

3. Žalobce namítal, že napadené rozhodnutí a řízení jemu předcházející je v rozporu s ust. § 2 odst. 1 a odst. 4 správního řádu, neboť žalovaný nerespektoval zásadu zákonnosti ani zásadu přiměřenosti, kdy zejména nesprávně a nedostatečně posoudil přiměřenost napadeného rozhodnutí z hlediska zásahu do práva na respektování soukromého a rodinného života žalobce ve smyslu čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) a čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) a práva na vzdělání zaručeného v čl. 2 Úmluvy. Napadené rozhodnutí považoval za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.
4. Uvedl, že veřejný zájem na tom, aby se na území ČR zdržovali pouze cizinci s platným pobytovým oprávněním se zde střetává s veřejným zájmem na ochraně základních práv a svobod, včetně práva na respektování soukromého a rodinného života či práva na vzdělání, ust. § 50a odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců nelze aplikovat zcela mechanicky, je nutné poměřit tyto dva protichůdné zájmy a nalézt spravedlivé a přiměřené řešení s ohledem na individuální okolnosti případu, k tomuto viz rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) ze dne 23. 4. 2021, č. j. 3 Azs 45/2019 – 33. Není vyloučeno, aby i od vydání rozhodnutí o povinnosti opustit území bylo upuštěno z důvodu nepřiměřeného zásahu do soukromého a rodinného života, k tomu viz rozsudek zdejšího soudu ze dne 15. 6. 2022, č. j. 20 A 86/2021 – 51. Odkázal na rozsudek NSS ze dne 6. 8. 2013, č. j. 8 As 68/2012 – 39, v němž NSS uvedl jednotlivá kritéria, která ovlivňují intenzitu zásahu státu do práva na respektování soukromého a rodinného života a mají nezanedbatelný význam při posuzování přiměřenosti takového zásahu.
5. Žalobce měl za to, že správnímu orgánu poskytl součinnost a dostatečné množství informací, z nichž bylo možné usuzovat, že jde o významný zásah do ekonomické, společenské a kulturní sféry žalobce i jeho rodinných příslušníků, správní orgán I. stupně však použil na případ žalobce zcela paušální, neurčitou a nepřiléhavou argumentaci, nerefletoval individuální okolnosti případu žalobce, odmítl se s nimi vypořádat s odkazem na absenci rodinných vazeb na území ČR, žalovaný pak postup správního orgánu I. stupně aproboval bez řádného zdůvodnění. Dle judikatury rodinný život není jediným kritériem, je potřeba zvážit všechny relevantní okolnosti případu v jejich vzájemné souvislosti. Uvedl, že přicestoval do ČR za účelem studia, k tomuto účelu mu bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu, které však nešťastnou náhodou v roce

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

2021 nebylo prodlouženo. Závěr správního orgánu, že se žalobce v této situaci ocitl vlastní vinou, když neplnil své zákonné povinnosti, považoval žalobce za předčasný a excesivní z pravomoci správního orgánu v této věci, neboť otázka zákonnosti rozhodnutí správních orgánů v řízení o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu dosud nebyla zdejší soudem v řízení pod sp. zn. 3 A 57/2022 postavena najisto a bez znalosti správního spisu ji lze jen těžko posoudit. Jak již uvedl ve správním řízení, živí jej rodina, žalobce sám nemá ani dostatek prostředků na letenku do země původu, přesídlení žalobce na území ČR a zajištění sociálního zázemí bylo pro rodinu žalobce spojeno s neúměrně vysokými finančními výdaji, žalobce pak po celou dobu pobytu plnil účel svého pobytu i své studijní povinnosti, vytvořil si zde přátele, učil se českému jazyku, získával poznatky o české historii a kultuře. Nepochybně si tak vytvořil určité společenské a kulturní vazby, které by byly v případě jeho vycestování zpřetrhány, a také by došlo ke zmaření všech vynaložených nákladů a investic do vzdělání a zajištění zázemí v ČR, případně by musely být vynaloženy opětovně, a tyto náklady by nesli zejména rodinní příslušníci žalobce, kteří by tak byli rovněž přímo dotčeni na svých právech.

6. Dále žalobce poukázal na velice nízkou společenskou škodlivost svého jednání, kdy celková doba jeho neoprávněného pobytu činila pouhé 2 dny. Měl za to, že smyslu a účelu opatření (vycestování cizince a vyřízení si pobytového oprávnění na území ČR) lze docílit mírnějšími a méně invazivními prostředky. Nelze vyloučit, že jeho žalobě proti rozhodnutí ve věci prodloužení pobytového oprávnění bude vyhověno, tím by došlo k odpadnutí důvodu vedení řízení o povinnosti opustit území členských států EU, vrácením věci by nastoupily účinky ust. § 47 odst. 4 zákona o pobytu cizinců a žalobce by byl oprávněn k pobytu na území ČR. Neprodlený výkon napadeného rozhodnutí by vedl ke zmaření veškerého úsilí vynaloženého žalobcem na boj proti nezákonnosti postupu správních orgánů v řízení o prodloužení jeho pobytového oprávnění, a zároveň je zřejmé, že možnost studia a pobytu v ČR se pro žalobce může stát z ekonomického hlediska zcela nedosažitelná. K žalobě připojil ručně psaný text, v němž žalobce shrnul své žalobní námitky.
7. Navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil, věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení a přiznal žalobci právo na náhradu nákladů řízení.

III. Vyjádření žalovaného

8. Žalovaný konstatoval, že žalobce neuvedl žádné nové skutečnosti, s žalobními námitkami se neztotožnil a plně odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, kde se podrobně vyjádřil k celé věci a přezkoumatelným způsobem uvedl důvody, pro které bylo shledání naplnění znaků skutkové podstaty ust. § 50a odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Uvedl, že v rámci řízení byly zjištěny a doloženy relevantní podklady pro konstatování protiprávního jednání žalobce a rovněž byla řádným způsobem zhodnocena přiměřenost rozhodnutí. K rozsudku zdejšího soudu ze dne 15. 6. 2022, č. j. 20 A 86/2021, na který žalobce nově odkazuje, žalovaný uvedl, že se v něm jednalo o skutečně specifickou a výjimečnou situaci, diametrálně odlišnou od případu žalobce, případ se týkal nezletilého cizince, který se na území ČR narodil a vyrůstal, v domovském státě nikdy nebyl a neměl v něm naprosto žádné vazby, a celá jeho rodina včetně občana EU žije na území ČR. Žalovaný měl za to, že dopad povinnosti opustit

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

území EU do soukromého života žalobce lze jen těžko srovnávat s citovaným případem, proto tuto argumentaci považoval za zcela neadekvátní. Byl přesvědčen, že za daných okolností nelze od uložení povinnosti opustit území EU upustit, napadené rozhodnutí je třeba shledat přiměřeným opatřením, je plně v souladu se zákonem, odpovídá aktuální soudní judikatuře v dané věci. Žalovaný neshledal ve svém postupu a ve svých závěrech pochybení. Navrhl zamítnutí žaloby.

IV. Obsah správního spisu

9. Ze správního spisu soud zjistil, že se žalobce dne 30. 5. 2022 dobrovolně dostavil ke správnímu orgánu I. stupně k řešení svého pobytu na území ČR. Kontrolou cestovního dokladu a lustrací v dostupných evidencích Policie ČR bylo zjištěno, že osoba má v cestovním dokladu vylepen výjezdni příkaz s platností od 12. 4. 2022 do 28. 5. 2022, proto vzniklo podezření, že na území pobývá neoprávněně.
10. Do protokolu o podání vysvětlení ze dne 30. 5. 2022 žalobce sdělil, že je zdravotně v pořádku, narodil se ve Vietnamu, jehož je státním příslušníkem, z Vietnamu naposledy přicestoval dne 3. 11. 2019 letecky do Prahy za účelem studia, od té doby se nachází na území ČR. Uvedl, že studuje 1. ročník na X, obor informatika, po udělení výjezdního příkazu nevycestoval, protože se chtěl přihlásit do druhého ročníku, Odbor azylové a migrační politiky (dále jen „OAMP“) mu zrušil pobytové oprávnění, neboť k žádosti nedoložil potvrzení o studiu, pak ho doložil, ale stejně mu pobyt zrušili. Dále uvedl, že je svobodný, bezdětný, v ČR ani v jiném členském státu EU nemá nikoho, jeho rodina žije ve Vietnamu, kde má rodiče a mladší sestru, bydlí na studentské koleji s dalším občanem Vietnamu, v ČR se o nikoho nestará a ani na nikom není závislý, k ekonomickým, kulturním a sociálním vazbám a závazkům v ČR uvedl, že zde dluhy nemá, a v rámci studia sportuje a účastní se sportovních akcí. Věděl, že se na území ČR nachází nelegálně. Sdělil, že v ČR nepracuje, jeho pobyt v ČR mu financují rodiče, a má své úspory, má v ČR sjednané zdravotní pojištění. K finančním prostředkům k pobytu a vycestování uvedl, že nějaké peníze má, ale asi to nebude stačit na letenku. K existenci překážky, která by mu znemožňovala vycestování do domovské země uvedl, že zde má přátele a studuje tu, jiná překážka mu není známa, v případě návratu do domovského státu mu nehrozí žádné nebezpečí, ani mučení, nelidské či ponižující zacházení nebo trest smrti. V ČR ani ve Vietnamu nemá žádný majetek. V případě, že bude rozhodnuto o jeho návratu, vycestuje dobrovolně, v domovské zemi se může vrátit k rodičům, kteří ve Vietnamu vlastní dům.
11. Součástí spisu je kopie cestovního dokladu žalobce, v němž se nachází mj. razítko se vstupem na území ČR ze dne 4. 11. 2020 a štítek s výjezdním příkazem s platností od 12. 4. 2022 do 28. 5. 2022.
12. V prvostupňovém rozhodnutí ze dne 30. 5. 2022 správní orgán I. stupně poukázal na výjezdni příkaz s platností od 12. 4. 2022 do 28. 5. 2022, který byl žalobci udělen na základě zastavení řízení o žádosti vedené pod č. j. OAM-27076/DP-2021, odvolání žalobce bylo Komisí zamítnuto a Městský soud v Praze usnesením č. j. 3 A 57/2022 – 31 žalobě proti rozhodnutí Komise nepřiznal odkladný účinek, jiné řízení, které by žalobce opravňovalo k pobytu na území, neprobíhá, žalobce byl povinen ze schengenského prostoru vycestovat, což neučinil. Zabýval se tím, zda by vydáním rozhodnutí nemohlo

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

být nepřiměřeně zasaženo do soukromého a rodinného života, shledal, že veřejný zájem na vyhoštění cizince nepřevyšuje nad jeho soukromými zájmy, a proto přistoupil k vydání rozhodnutí o povinnosti opustit území dle ust. § 50a odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců. S odkazem na ust. § 174a odst. 3 zákona o pobytu cizinců a čl. 5 a 6 návratové směrnice posuzoval hlediska přiměřenosti svého rozhodnutí dle zmiňované směrnice, k hledisku nejvlastnějšího zájmu dítěte uvedl, že žalobce nemá žádné děti, proto nemůže být do vztahu rodiče a dítěte zasaženo, do rodinného života nemůže být zasaženo, neboť žalobce nemá v ČR ani v jiné členské zemi EU žádné rodinné ani obdobné vazby. Ke zdravotnímu stavu sdělil, že žalobce neuvedl žádné zdravotní problémy, jedná se o mladého člověka, vycestováním se nemůže dostat do situace, že by se v zemi ocitl bez potřebné zdravotní péče či potřebných léků, v důsledku čehož by byl přímo ohrožen na životě nebo zdraví. Dále uvedl, že rozhodnutí je pouze donucovacím prostředkem k tomu, aby si žalobce svůj pobyt na území ČR uvedl do souladu se zákonem, v případě neoprávněného pobytu jde o nejmírnější opatření. Dobu k opuštění území členských států v délce 60 dní stanovil s ohledem na skutečnost, že žalobce má platný cestovní doklad a nemá dostatečné finanční prostředky potřebné k vycestování, žalobce může zažádat o dobrovolný návrat, kdy Ministerstvo vnitra v případě nedostatku finančních prostředků u cizince zakoupí letenku či jízdenku, rovněž má žalobce možnost požádat o ponávratovou reintegrační asistenci od Mezinárodní organizace pro migraci.

13. Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce dne 3. 6. 2022 odvolání, namítal, že ani při vydání rozhodnutí o povinnosti opustit území dle ust. § 50a odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců není nijak dotčena povinnost správního orgánu zkoumat přiměřenost dopadů dle ust. § 174a zákona o pobytu cizinců, přičemž nelze vycházet pouze z toho, že rozhodnutí o povinnosti opustit území je mírnější opatření než správní vyhoštění. Uvedl, že vycestování pro něj v současné době není možné, neboť letenky do jeho domovské země jsou s ohledem na současná omezení letů z důvodu dozívající pandemie cenově méně dostupné oproti běžnému stavu, čímž se pro žalobce v jeho současné situaci stávají nedosažitelné. Konstatoval, že v ČR žádá o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia, tato žádost byla v řízení ve druhém stupni zamítnuta, v současné době probíhá v této věci řízení u Městského soudu v Praze, kde žalobce požádal také o přiznání odkladného účinku žalobě, má tak odůvodněný zájem být účasten tomuto řízení, je přesvědčen, že žaloba bude důvodná a bude jí vyhověno. Dále uvedl, že do ČR přicestoval v roce 2020 za účelem studia, žalobce i jeho blízcí investovali do přestěhování žalobce a započítí jeho studia velké finanční náklady a vkládali do studia v ČR velké naděje, žalobce pak vynaložil velké úsilí v souvislosti s přijetím na X a splnění snu o získání vzdělání na prestižní univerzitě ve střední Evropě. Žalobce si za dobu studia vytvořil společenské vazby, v P. poznal spoustu přátel, které by při nuceném vycestování musel opustit a zprůtrhat tak s nimi vazby, soustavě se pilně připravoval na přednášky, semináře, plnil své studijní povinnosti, učil se českému jazyku, aby se mohl lépe integrovat do české společnosti a vytvořit si zde zázemí. Nuceným vycestováním do Vietnamu, kterého od ČR dělí velká vzdálenost, dojde ke zcela nenahraditelné újmě spojené se zásahem do práva žalobce na vzdělání a na soukromý a rodinný život.
14. V napadeném rozhodnutí ze dne 18. 8. 2022 žalovaný vyšel z toho, že žalobce pobýval v ČR na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia s platností od 20.

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

11. 2020 do 31. 8. 2021, dne 11. 8. 2021 podal žádost o prodloužení tohoto povolení, přičemž dne 9. 12. 2021 bylo řízení o této žádosti zastaveno s nabytím právní moci dne 30. 3. 2022 a žalobci byl vydán výjezdní příkaz s platností od 12. 4. 2022 do 28. 5. 2022, žalobce v době platnosti výjezdního příkazu nevycestoval. K odvolacím námitkám uvedl, že žalobce pozbyl oprávnění k pobytu v ČR a nutnost vynaložit určité náklady na vycestování je logickým a zcela obvyklým důsledkem této skutečnosti, kterou nelze samu o sobě považovat za okolnost způsobující nepřiměřenost rozhodnutí, přičemž správní orgán I. stupně žalobce informoval o možnosti využití institutu tzv. dobrovolného návratu, který žalobci umožňuje splnit uloženou povinnost i v případě, že aktuálně nedisponuje potřebnou částkou na letenku. K žalobcově odkazu na probíhající řízení u Městského soudu v Praze uvedl, že odkladný účinek žalobě nebyl přiznán, řízení před soudem tak neopravňuje žalobce k pobytu na území ČR, řízení dosud nebylo ukončeno a nelze předjímat jeho výsledek, navzdory přesvědčení žalobce, že bude žalobě vyhověno. Pokud bude žalobě vyhověno v době pro vycestování (60 dnů) a žalobce opět získá oprávnění k pobytu, nebude muset území opustit, v opačném případě bude povinen vycestovat a vyčkat výsledků řízení v domovském státě, přitom si může podat novou žádost o povolení k pobytu za účelem studia na zastupitelském úřadě v domovském státě; jestliže setrvá na území EU, nemá prakticky žádnou možnost, jak si svůj pobyt zlegalizovat. K vynaloženému úsilí žalobce k přijetí na českou univerzitu, finančním prostředkům jeho rodiny, vytvořeným vazbám žalobce v ČR a nenahraditelné újmě v případě, že bude nucen z území vycestovat, žalovaný uvedl, že pokud bylo studium pro žalobce a jeho rodinu tak zásadního významu, je s podivem, že nevěnoval více pozornosti splnění svých zákonných povinností, jež by mu naplnění jeho cílů umožnilo, žalobci nikdo právo na vzdělání neupírá, pouze je po něm vyžadováno plnění zákonných povinností pobývajících cizince (tj. řádné doložení plnění účelu, za kterým mu bylo povolení k pobytu vydáno). Podotkl, že jednou ze základních povinností cizinců je oprávněnost pobytu na území státu, kde hodlají studovat, řádné plnění studijních povinností je druhořadé za plněním zákonných povinností cizince. Zopakoval, že žalobce nemá možnost zlegalizovat si pobyt v případě setrvání na území, sama skutečnost, že nedisponuje žádným oprávněním k pobytu by měla vést k tomu, že žalobce sám dobrovolně vycestuje, a jestliže tak neučiní, musí počítat s tím, že mu tato povinnost bude uložena rozhodnutím správního orgánu. I kdyby se žalobci této povinnosti podařilo dlouhodobě vyhýbat a své studium dokončit, nemohl by z takto získaného vzdělání těžit, neboť by i nadále pobýval nelegálně a svou kvalifikaci by nemohl legálně uplatnit. Je ve vlastním zájmu žalobce vycestovat a pokusit se znovu získat pobytové oprávnění, po dobu, než toto oprávnění získá, může své studium přerušit. Zklamání žalobce z toho, že nedokázal naplnit své sny ani nečekané finanční náklady s tím spojené nelze považovat za okolnosti způsobující nepřiměřenost rozhodnutí. Nebylo zjištěno žádné pochybení, které by způsobovalo nezákonnost řízení či samotného rozhodnutí. Protiprávní jednání žalobce bylo prokázáno bez důvodných pochybností, došlo k naplnění předpokladů pro vydání rozhodnutí dle ust. § 50a odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců, neboť učiněná zjištění odůvodňují závěr, že žalobce pobýval na území ČR ode dne 29. 5. 2022 do 30. 5. 2022 neoprávněně, nebyly shledány důvody pro zahájení řízení o správním vyhoštění, opatření se současně nevymyká způsobu, jakým je rozhodováno v obdobných případech a rozhodnutí tak plně koresponduje s ust. § 2 odst. 4 správního řádu.

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

15. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu žalobcem uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.), a vycházel při tom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.). Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
16. K projednání dané věci nařídil soud ústní jednání, které se konalo dne 9. 6. 2023. Žalobce při ústním jednání setrval na svém stanovisku, k doplnění žaloby uvedl, že prvostupňové rozhodnutí je nesprávně datováno 20. 4. 2022, tedy ještě před tím, než byly v řízení provedeny potřebné úkony, spatřoval v tom jeho nepřezkoumatelnost. Žalovaný se z ústního jednání omluvil.
17. Podle ust. § 50a odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců, *rozhodnutí o povinnosti opustit území policie vydá cizinci, který není držitelem platného oprávnění k pobytu vydaného jiným členským státem Evropské unie a na území pobývá neoprávněně, u něhož nebyly shledány důvody pro zahájení řízení o správním vyhoštění.*
18. Podle ust. § 50a odst. 3 věta první zákona o pobytu cizinců *policie v rozhodnutí podle odstavců 1 a 2 stanoví dobu k vycestování z území nebo z území členských států Evropské unie, a to v rozmezí 7 až 60 dní.*
19. Podle ust. § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců *při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.*
20. Podle čl. 8 Úmluvy *každý má právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence. Státní orgán nemůže do výkonu tohoto práva zasahovat kromě případů, kdy je to v souladu se zákonem a nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných.*
21. Podle čl. 2 Dodatkového protokolu k Úmluvě *nikomu nesmí být odepráno právo na vzdělání. Při výkonu jakýchkoli funkcí v oblasti výchovy a výuky, které stát vykonává, bude respektovat právo rodičů zajišťovat tuto výchovu a vzdělání ve shodě s jejich vlastním náboženským a filozofickým přesvědčením.*
22. V dané věci žalobce nezpochybňuje, že v období od 29. 5. 2022 do 30. 5. 2022 pobýval na území ČR bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu nebyl oprávněn. Této skutečnosti si byl vědom již při podání vysvětlení dne 30. 5. 2022.
23. Námitku ohledně nesprávného data prvostupňového rozhodnutí soud považuje za opožděnou, žalobce tuto námitku vznesl dne 9. 6. 2023, přitom dle § 71 odst. 2 s.ř.s. rozšířit žalobu o nové žalobní body lze pouze ve lhůtě pro podání žaloby. V daném případě lhůta pro podání žaloby uplynula dne 21. 9. 2022 (§ 172 odst. 1 zákona o pobytu

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

cizinců). Nejedná se přitom o rozvinutí již uplatněného žalobního bodu, ale o zcela novou samostatnou argumentaci, nejedná se ani o vadu, ke které by soud musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud se tak pro jeho opožděnost tímto žalobním bodem blíže nezabýval. Pouze pro úplnost soud uvádí, že k prvostupňovému rozhodnutí bylo vydáno opravné usnesení ze dne 15. 6. 2022, kde bylo opraveno jeho datum z 20. 4. 2022 na 30. 5. 2022, v napadeném rozhodnutí je prvostupňové rozhodnutí uvedeno s datem 30. 5. 2022, nejedná se tak o nepřezkoumatelnost, ke které by soud musel přihlížet z úřední povinnosti.

24. V hlavní žalobní námitce žalobce uváděl, že správní orgány nedostatečně posoudily přiměřenost dopadu napadeného rozhodnutí do práva na respektování soukromého a rodinného života žalobce a do jeho práva na vzdělání. K tomu je nezbytné uvést, že nejen v případě rozhodnutí o správním vyhoštění, ale také v případě rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států dle ust. § 50a zákona o pobytu cizinců jsou správní orgány povinny posuzovat přiměřenost dopadu takového rozhodnutí do rodinného a soukromého života cizince. Žalobce v tomto směru přiléhavě odkázal na rozsudek ze dne 23. 4. 2021, č. j. 3 Azs 45/2019 – 33, v němž NSS uvedl, že *„je sice pravdou, že § 50a zákona o pobytu cizinců dopadá mimo jiné právě na situaci, kdy by rozhodnutí v podobě správního vyhoštění představovalo pro cizince nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života, to však neznamená, že „odkloní-li“ následně správní orgán řízení o správním vyhoštění do rámce § 50a citovaného zákona, nemá již povinnost posoudit přiměřenost i u tohoto nového typu zásahu do soukromého a rodinného života cizince“*, s odkazem na své dřívější rozhodnutí ze dne 28. 3. 2017, č. j. 7 Azs 24/2017 – 29, pak NSS dále uvedl, že správní orgán je povinen *„zvážit, zda tento mírnější zásah již je přiměřený či nikoli. Posuzování přiměřenosti se totiž váže nejen ke konkrétní osobě, ale ke konkrétnímu rozhodnutí, jehož přiměřenost ve vztahu k soukromému a rodinnému životu má být zvažována.“* V rozsudku ze dne 19. 12. 2018, č. j. 8 Azs 290/2018 – 27 NSS uvedl, že *„(...) je tedy nutno setrvat na závěru, že v návaznosti na již existující judikaturu Nejvyššího správního soudu jsou správní orgány povinny se i po přijetí novely č. 222/2017 Sb. zabývat přiměřeností dopadů rozhodnutí o povinnosti opustit území (dle § 50a odst. 3 zákona o pobytu cizinců) do soukromého a rodinného života cizince.“*
25. Žalobce také odkázal na rozsudek ze dne 6. 8. 2013, č. j. 8 As 68/2012 – 39, v němž NSS uvedl, že při posuzování přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života musí být brány v potaz následující faktory: *„(1) povaha a závažnost dotčeného veřejného zájmu (např. závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu spáchaného cizince); (2) délka pobytu cizince v hostitelském státě; (3) doba, jež uplynula od porušení veřejného pořádku či spáchání trestného činu a chování cizince v průběhu této doby; (4) stěžovatelova rodinná situace (např. doba trvání manželství a jiné faktory vyjadřující efektivnost rodinného života páru); (5) počet nezletilých dětí a jejich věk; (6) rozsah, v jakém by byl soukromý a/nebo rodinný život cizince narušen (tj. vliv na ekonomický, osobní a rodinný život jednotlivce, včetně vlivu na ostatní rodinné příslušníky, kteří by jinak měli právo zůstat v hostitelském členském státě na základě samostatného pobytového oprávnění); (7) rozsah a intenzita vazeb na hostitelský stát (příbuzní, návštěvy, jazykové znalosti apod.); (8) imigrační historie dotčených osob (např. porušení imigračních pravidel v minulosti); a (9) věk a zdravotní stav dotčeného cizince [srov. zejména Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti*

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

Nizozemsku, rozsudek, 31. 1. 2006, č. 50435/99, § 39; a Ünner proti Nizozemsku, rozsudek velkého senátu, 18. 10. 2006, č. 46410/99, body 57-58J.“

26. S ohledem na uvedenou judikaturu Nejvyššího správního soudu zdejší soud konstatuje, že správní orgán I. stupně i žalovaný se přiměřeností zásahu rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce v obou rozhodnutích zabývaly, a to na základě individuálních okolností případu žalobce. Oba správní orgány přihlédly k dosavadnímu pobytu žalobce na území ČR a k jeho pobytové historii, shledaly, že by bylo nepřiměřené vydat rozhodnutí o správním vyhoštění. Správní orgán I. stupně posuzoval přiměřenost i z hlediska uložení povinnosti opustit území, vyšel přitom z údajů sdělených žalobcem při pohovoru, dle kterých do ČR přijel za účelem studia, studuje na X, jeho studium v ČR je překážkou, pro kterou nechce vycestovat. V následném odůvodnění však správní orgán I. stupně tyto okolnosti právě z hlediska dopadu do soukromého života již nijak nehodnotil, zaměřil se na hodnocení okolností rodinného života a zdravotního stavu žalobce. V tomto směru je prvostupňové rozhodnutí neúplné, neboť studium žalobce v České republice je podstatnou okolností, se kterou se měl správní orgán vypořádat.
27. Tento nedostatek prvostupňového rozhodnutí však byl napraven v napadeném rozhodnutí, kde se žalovaný k odvolací námitce již studiem žalobce v České republice z hlediska dopadu do soukromého života zabýval, jeho odůvodnění soud považuje za dostatečné a přezkoumatelné. Žalovaný studium žalobce nepovažoval za takovou mimořádnou okolnost, pro kterou by bylo nezbytné vyhodnotit dopad povinnosti opustit území do soukromého života žalobce jako nepřiměřený, soud se s tímto odůvodněním ztotožňuje. Soud zde rovněž odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2018 č.j. 1 Azs 296/2018-35, v němž NSS konstatoval, že *„rozhodnutí o povinnosti opustit území je v podstatě nejmírnějším opatřením pro cizince neoprávněně pobývající na území ČR. Na rozdíl od správního vyhoštění zde totiž nejsou stanoveny žádná negativní omezení do budoucna v podobě zákazu vstupu na území ČR po určitou dobu. Dopady tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života tak budou právě s ohledem na absenci zákazu opětovného vstupu na území po určité období méně intenzivní. Samotná skutečnost, že cizinec má na území ČR rodinné vazby tak automaticky nemůže znamenat, že by stanovení povinnosti opustit území představovalo nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života. Je tedy třeba posuzovat, zda by vycestování cizince (s ohledem na to, jak složitý je v daném případě návrat cizince do ČR) mohlo nepřiměřeně zasáhnout jeho soukromý a rodinný život. Nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života cizince v důsledku vydání rozhodnutí o opuštění území však bude zpravidla shledán pouze ve výjimečných situacích, které by ospravedlňovaly naprostou nezbytnost přítomnosti cizince na území ČR.“* Tento rozsudek se pak týkal případu žalobce – státního příslušníka Vietnamu, který měl na území ČR manželku a dvě nezletilé děti.
28. Soud uvádí, že v případě vycestování žalobce z území Evropské unie sice dojde po omezenou dobu k zásahu do jeho soukromého a rodinného života, půjde však z hlediska legalizace jeho pobytu o nezbytný a naprosto minimální důsledek jeho protiprávního setrvání na území České republiky, který nelze hodnotit jako nepřiměřený. Soud zde zdůrazňuje, že toto opatření není spojeno se stanovením doby, po kterou je cizinci vstup na území zakázán, a proto lze tento zásah do soukromého života žalobce i s ohledem na jeho studium v České republice považovat za přiměřený, žalobce svou situací může řešit

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

např. přerušáním studia či studií na dálku do doby, než se mu podaří získat pobytové oprávnění na území České republiky. Nelze tak souhlasit s námitkou, že by toto vzdělání bylo žalobci dále znemožněno.

29. Žalovaný nepochybil, když vycházel z pravomocného usnesení o zastavení řízení o žádosti žalobce o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu, které v důsledku rozhodnutí o odvolání nabylo právní moci dne 30. 3. 2022 (v důsledku toho byl žalobci vydán výjezdní příkaz platný od 12. 4. 2022 do 28. 5. 2022), takovým rozhodnutím byl žalovaný vázán. Zároveň žalobce sám při pohovoru uvedl, že mu pobytové oprávnění bylo zrušeno, protože k žádosti nedoložil potvrzení o studiu. Nelze tak vytýkat žalovanému, pokud i z tohoto tvrzení v odůvodnění napadeného rozhodnutí vycházel. K řízení vedenému zdejší soudem pod sp. zn. 3 A 57/2022, kde žalobce napadl rozhodnutí o zastavení řízení ve věci jeho žádosti o prodloužení pobytu, soud konstatuje, že o podané žalobě dosud nebylo meritorně rozhodnuto, nelze tedy nyní předjímat, zda bude žalobě vyhověno, žalobě nebyl přiznán odkladný účinek, v současné situaci ke dni vydání tohoto rozsudku je tedy třeba na rozhodnutí o zastavení řízení pohlížet jako na závazné a pravomocné, je třeba vycházet z toho, že pobyt žalobce ve dnech 29. 5. 2022 – 30. 5. 2022 byl neoprávněný a rozhodnutí o povinnosti opustit území bylo vydáno v souladu se zákonem.
30. Závěry uvedené v rozsudku zdejšího soudu ze dne 15. 6. 2022, č. j. 20 A 86/2021 – 51 pak na případ žalobce nejsou přílehlivé, v tamním případě šlo o zcela výjimečnou situaci, kdy žalobcem bylo nezletilé dítě, zcela závislé na svých rodičích, od narození pobývajících v ČR, plně integrované do české společnosti, které se vzdělávalo v ČR, v zemi původu nikdy nebylo a prakticky tam nemělo žádné vazby, tamní jazyk umělo jen slovem, nikoli písmem. Coby nezletilé dítě závislé na svých rodičích pak nedisponovalo pobytovým oprávněním na území ČR, což nemohlo nijak ovlivnit, za těchto okolností městský soud shledal, že nucené vycestování nebylo v nejvlastnějším zájmu nezletilého dítěte. Oproti tomu, v projednávaném případě je žalobcem dospělý 24letý muž, který do ČR přicestoval na podzim roku 2020, tj. před necelými třemi lety, k České republice jej váže studium a přátelé, které si během svého pobytu našel, přičemž celá rodina žalobce žije v domovském státě, kde žalobce stále má vytvořené zázemí, před svým příjezdem do ČR tam žil celý život, uvedl, že se může vrátit k rodičům. Příklad žalobce je tak postaven na zcela odlišných skutkových okolnostech než případ pod sp. zn. 20 A 86/2021.
31. Své přátelské vazby v České republice pak žalobce zmínil pouze zcela obecně, neuvedl nic bližšího o jejich intenzitě, a to ani při pohovoru, ani v žalobě, soud k tomu uvádí, že takové blíže nespecifikované vazby žalobce bezpochyby nelze považovat za okolnost, která by bránila vydání rozhodnutí o povinnosti opustit území, žalobce navíc může tyto své vazby během své nepřítomnosti udržovat i na dálku prostřednictvím různých komunikačních prostředků. Tvrzení žalobce o snahách o integraci do české společnosti, studium českého jazyka a zájem o českou kulturu rovněž nelze z hlediska dopadu do soukromého života považovat za natolik intenzivní skutečnosti, které by mohly být důvodem pro upuštění od vydání rozhodnutí o povinnosti opustit území, žalobce navíc může ve studiu českého jazyka a svém zájmu o českou kulturu pokračovat i po dobu své nepřítomnosti v České republice.

32. K tvrzené finanční nedostupnosti letenky do Vietnamu se již opakovaně vyjádřily správní orgány, kdy informovaly žalobce o možnosti využití tzv. dobrovolného návratu, soud na toto odůvodnění odkazuje a považuje jej za dostatečné.
33. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí vyjádřil též k namítaným nákladům vynaloženým rodinou žalobce na jeho přestěhování a studium v České republice, v této souvislosti zcela adekvátně uvedl, že primární povinností každého cizince pobývajícího na území ČR je disponování příslušným pobytovým oprávněním, přičemž pokud jím žalobce po předmětné období nedisponoval, nemůže se úspěšně domáhat upuštění od vydání napadeného rozhodnutí s tím, že k přestěhování do České republiky již vynaložil určité náklady; taková argumentace pro přijetí závěru o nepřiměřenosti rozhodnutí o povinnosti opustit území nepostačuje.
34. K namítané nízké společenské škodlivosti jednání žalobce soud uvádí, že v případě hodnocení podmínek pro vydání povinnosti opustit území dle § 50a odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců se společenská škodlivost nijak neposuzuje, nezkoumá se ani otázka zavinění, vydání takového rozhodnutí při naplnění zákonných podmínek (tj. neoprávněný pobyt na území, neexistence důvodů pro zahájení řízení o správním vyhoštění a neexistence pobytového oprávnění v jiném členském státě EU) není otázkou správního uvážení, správní orgán je povinen takové rozhodnutí vydat. Důvodem pro jeho nevydání by mohlo být pouze shledání nepřiměřenosti dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce, o takový případ se však v dané věci nejedná. Pro srovnání soud poukazuje např. na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 2. 6. 2022, č. j. 16 A 6/2022 – 53, v němž neoprávněný pobyt cizince trval jen několik hodin, v tomto rozsudku krajský soud uvedl: „*Cizinci, kteří chtějí pobývat na území ČR, jsou povinni dodržovat povinnosti vyplývající ze zákona o pobytu cizinců a pokud tomu tak není, pak se vystavují riziku uložení správního vyhoštění či povinnosti opustit území ČR. Je proto na každém cizinci, aby si zabezpečil splnění podmínek k legálnímu pobytu na území. V opačném případě, kdy cizinec nedodržuje své povinnosti stanovené zákonem o pobytu cizinců a dopustí se protiprávního jednání, musí být srozuměn s tím, že mu může být uloženo správní vyhoštění, popř. uložena povinnost vycestovat z území bez stanovení zákazu pobytu.*“
35. Závěrem lze uvést, že jakékoli nucené vycestování ze země, v níž osoba určitou dobu pobývá, s sebou nese určitý zásah do soukromého a rodinného života. Ne každý zásah je však možné považovat za nepřiměřený, k tomu soud poukazuje na shora uvedený rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2018 č.j. 1 Azs 296/2018-35. V daném případě nebyly shledány výjimečné okolnosti, které by možnost uložení povinnosti opustit území vylučovaly.
36. S ohledem na výše uvedené neshledal soud žalobní námitky jako důvodné, napadené rozhodnutí považuje za dostatečně odůvodněné, zohledňující všechny podstatné okolnosti případu žalobce, jde o rozhodnutí přiměřené ve vztahu k dopadu do jeho rodinného a soukromého života a práva na vzdělání, žalovaný též dostatečně reagoval na odvolací námitky žalobce, vyjádřil se k finanční nedosažitelnosti letenek do Vietnamu, k řízení ve věci žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu i k významu studia na české vysoké škole pro žalobce a jeho rodinu.
37. Soud proto žalobu jako nedůvodnou dle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

38. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 9. června 2023

Mgr. Kateřina Peroutková v. r.

samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.